

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
GRAD ZENICA
Služba interne revizije

Finansijska revizija zeničke razvojne agencije ZEDA

Broj: RP-02/23

Datum: 18.05.2023. godine

SADRŽAJ

1.UVOD	3
1.1. Motivi za reviziju	3
1.2. Predmet, obim i cilj revizije	3
1.3. Izvori podataka i metode	3
2.OPIS SUBJEKTA REVIZIJE.....	4
3.NALAZI.....	6
3.1. Plan poslovanja Zeničke razvojne agencije ZEDA d.o.o.....	6
3.2. Prihodi	7
3.3. Rashodi.....	8
3.4. Bilans stanja na dan 31.12.2022. godine	13
3.5. Komentar Agencije Zeda na finansijsku reviziju.....	17

IZVJEŠTAJ FINANSIJSKE REVIZIJE

Služba interne revizije je provela finansijsku reviziju „Zeničke razvojne agencije ZEDA“ (u daljem tekstu: agencija Zeda) sa ciljem da ispita efikasnost, ekonomičnost i efektivnost u radu, te tačnost i objektivnost objavljenih finansijskih izvještaja. Revizija je provedena u skladu sa Godišnjim planom rada Službe interne revizije za 2023. godinu, kao i zahtjevom Direktora agencije Zeda, te zahtjevom Službe za privredu upravljanje razvojem i gradsku imovinu i principima finansijske revizije. Revizijom je bila obuhvaćena 2022. godina. U obzir su uzeti svi principi i pravila funkcionisanja ZEDA, kao i zakonski, podzakonski akti, uredbi i odluke.

Rukovodstvo ZEDA je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje sistema internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja.

Mišljenja smo da finansijski izvještaji prikazuju fer i objektivno stanje, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2022. godine, a koji su iskazani u bilansu uspjeha, bilansu stanja i izvještaju o gotovinskim tokovima.

Interne kontrole i interni kontrolni postupci u Agenciji Zeda su na zadovoljavajućem nivou i smatramo da treba nastaviti u smjeru poboljšavanja istih jer uvijek ima prostora za napredovanje. Osnova internih kontrola jeste da pruži sigurnost da će se svakom poduzetom aktivnošću realizovati cilj zbog kojeg je aktivnost pokrenuta.

Rukovodilac Službe interne revizije
po ovlaštenju

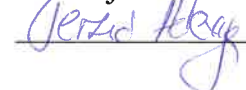
Edin Omerčić

Članovi tima za reviziju

Edin Omerčić

Adevija Terzić

1. UVOD

1.1. Motivi za reviziju

Finansijska revizija “Zeničke razvojne agencije ZEDA” d.o.o. Zenica utvrđena je Godišnjim planom rada Službe interne revizije Grada Zenice za 2023. godinu, jer je u istom planu predviđeno obavljanje jedne revizije u nekom od javnih preduzeća Grada Zenice. Na molbu direktora agencije Zeda i Zahtjevom nadležne službe (Službe za privredu, gradsku imovinu i upravljanje razvojem) ove godine Služba interne revizije je u svoj plan rada stavila aktivnost na provođenje finansijske revizije kako bi se ispratilo poslovanje i aktivnost agencije Zeda.

1.2. Predmet, obim i cilj revizije

Predmet ove revizije jeste da se ispituju finansijski izvještaji za poslovnu godinu koja okončava sa danom 31.12.2022. godine. Osnovni cilj obavljanja ove revizije jeste da se utvrdi objektivnost, tačnost i potpunost iskazanih stavki u finansijskim izvještajima, te usklađenost i pravilno primjenjivanje propisa koji se primjenjuju u agenciji Zeda.

1.3. Izvori podataka i metode

U našoj reviziji korištena je dokumentacija agencije Zeda. Korištena dokumentacija agencije Zeda čini statusnu dokumentaciju, noramativne akte agencije Zeda, knjigovodstvena evidencija, te druga pojedinačna dokumentacija. Osnovne metode kod obavljanja revizije za dobijanje revizijskog dokaza koje su primjenjene su ispitivanje i uzrokovanje, posmatranje, potvrđivanje, računanje i provjere.

2. OPIS SUBJEKTA REVIZIJE

Vijeće Općine Zenica donijelo je Odluku broj: 01-01-5-20143/03 dana 02.12.2003. godine o osnivanju Agencije za ekonomski razvoj Zenica (u daljem tekstu: agencija Zeda). Općina Zenica je ovom odlukom osnovala Agenciju za ekonomski razvoj Zenica (agencija Zeda) u formi društva sa ograničenom odgovornošću. Gradonačelnik Grada Zenice je 22.10.2015. godine donio Odluku o izmjeni naziva i proširenju djelatnosti Agencije Zeda broj: 02-49-19572/15 tako da novi naziv glasi “Zenička razvojna agencija ZEDA” d.o.o.. Rješenjem o izmjenama podataka Općinskog suda u Zenici broj: 043-0-Reg-15-001089 od 17.11.2015. izvršena je promjena naziva i proširenje djelatnosti društva tako da sada upis u sudskom registru Općinskog suda u Zenici glasi “Zenička razvojna agencija ZEDA” d.o.o. (skraćeni oblik ZEDA d.o.o.).

Agencija ZEDA je osnovana sa ciljem da bude kreator, nosilac koordinator i promotor razvojnih aktivnosti na području Grada Zenice. Osnovni opšti akt agencije Zeda je Statut koji je donio Direktor, a na koji je dao saglasnost Gradonačelnik Zenice Zaključkom broj: 02-49-4244/17 i isti je objavljen na tabli Agencije Zeda dana 27.04.2017. godine. Dana 28.05.2021. godine pod brojem 02-45-10243/21 kao i dana 06.09.2022. godine pod brojem 02-45-18758/22 donijete su izmjene i dopune Statuta agencije Zeda. Statutom agencije ZEDA definisani su firma i sjedište, djelatnost društva, osnovni kapital i visina udjela, vođenje poslova i zastupanje, organizacija, upravljanje i sl. Djelatnosti koje obavlja agencija Zeda taksativno su navedene u Statutu a neke od navedenih su; štampanje, izdavanje, računarsko programiranje, izrada softvera, odnosi sa javnošću, inženjerske djelatnosti, tehničko ispitivanje i analiza kao i druge djelatnosti. Organi upravljanja agencije ZEDA su Skupština, Uprava i Nadzorni odbor. Društvom upravlja Osnivač koji vrši ovlaštenja Skupštine društava. Gradonačelnik Zenice u skladu sa svojim ovlaštenjima vrši funkciju Osnivača - Skupštine. Funkcije skupštine tačno su navedene u Statutu agencije Zeda. Upravu agencije Zeda čini Direktor, koji organizuje rad i rukovodi poslovanjem, zastupa, predstavlja i odgovara za zakonito poslovanje agencije Zeda. Mandat Direktora je četiri godine sa mogućnošću obnavljanja.

Direktor agencije ZEDA je Pašalić Senad dipl.inženjer mašinstva imenovan Rješenjem Gradonačelnika broj:01-30-920/21. od 20.09.2021. godine a na osnovu prethodne saglasnosti Skupštine broj: 02-45-17624/21. od 26.08.2021. godine.

Nadzorni odbor agencije ZEDA imenuje Gradonačelnik na osnovu provedenog konkursa na period od četiri godine. Nadzorni odbor čine predsjednik i dva člana. Članovi Nadzornog odbora imenovani Rješenjem Gradonačelnika Grada Zenica broj: 02-45-13765/21 od 12.07.2021. godine su:

1. Amra Mehmedić, predsjednik nadzornog odbora
2. Ljubinka Mičić, član nadzornog odbora
3. Davor Sušić, član nadzornog odbora

Sjedište „Zeničke razvojne agencije ZEDA“ d.o.o. je u Zenici, Poslovna Zona 1, Zmaja od Bosne bb, zgrada TechnoPark-a.

Pravilnikom o radu agencije Zeda koji je donio direktor pod brojem: 02-04-154/22 i koji je objavljen na oglasnoj tabli agencije Zeda 18.03.2022. godine uređeno je: zasnivanje radnog odnosa, obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje za rad, radno vrijeme, odmori i odsustva, plaće i naknade plaće, organizacija i sistematizacija poslova, disciplinska odgovornost zaposlenika, naknada štete, prestanak ugovora o radu, ostvarivanje prava i obaveza iz radnog odnosa, spoljni saradnici, privremeni i povremeni poslovi i druga pitanja iz radnog odnosa.

Pravilnikom o organizaciji sa sistematizacijom i opisom poslova koji je donio direktor agencije Zeda a na koji je dao saglasnost Gradonačelnik Zenice Zaključkom broj: 02-49-24227/15 i isti je objavljen na oglasnoj tabli agencije Zeda 05.05.2017. godine utvrđene su organizacione jedinice i njihov djelokrug rada, broj zaposlenih, njihov opis poslova i radnih zadataka, kao i ostala pitanja vezana za organizaciju i rukovođenje agencijom ZEDA.

Ovim pravilnikom utvrđene su slijedeće organizacione jedinice – sektori:

1. Lokalni ekonomski razvoj – LER
2. Laboratorija za ispitivanje sigurnosti proizvoda – LIND
3. Sektor općih poslova - SOP

U „Zeničkoj razvojnoj agenciji ZEDA“ d.o.o. na dan 31.12.2022. godine bilo je ukupno 13 zaposlenika u stalnom radnom odnosu. U agenciji Zeda tokom 2022. godine radila su i 4 volontera koja su se nalazila na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa u okviru programa sticanja prvog radnog iskustva.

Zakonski i ostali akti kojima se reguliše rad Zeničke razvojne agencije ZEDA d.o.o. :

- Zakon o privrednim društvima ("Službene novine Federacije BiH" broj: 81/15)
- Zakon o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH" broj: 39/14)
- Zakona o radu („Sl. novine FBiH“ broj: 26/16 i 89/18)
- Statut Zeničke razvojne agencije ZEDA d.o.o.
- Pravilnik o radu Zeničke razvojne agencije ZEDA d.o.o.
- Pravilnikom o organizaciji sa sistematizacijom i opisom poslova Zeničke razvojne agencije ZEDA d.o.o.
- i drugi zakoni, akti i propisi

Agencija Zeda je tokom 2022. godine poduzela određene aktivnosti na izmjeni internih akata u saradnji sa Odsjekom za javna preduzeća i ustanove Grada Zenice.

Komentar 1 :

Agencija Zeda je donijela značaj broj internih akata za primjenu, kao što su npr; Pravilnik o računovodstvenim politikama, Pravinik o računovodstvu, Pravilnik o finansijskom polsovanju, Pravilnik o blagajničkom poslovanju i dr. Interni akti koji su u upotrebi .

3. NALAZI

3.1. Plan rada Zeničke razvojne agencije Zeda d.o.o.

Direktor Zeničke razvojne agencije Zeda d.o.o. donio je 17.12.2021. godine Plan rada agencije Zeda za 2022. godinu. Planirane aktivnosti u Planu rada za 2022. godinu su u skladu sa aktuelnom Strategijom razvoja Grada Zenice za period 2012.-2022. godine kao i zvaničnim strateškim i razvojnim dokumentima Grada Zenice, aktima agencije Zeda te odobrenim projektima i onima u fazi impelmentacije.

Fokus u radu agencije ZEDA predstavljen je u godišnjem planu rada kroz osam ciljeva rada i to kako slijedi.

1. Razvoju poduzetništva, zapošljavanja i samozapošljavanja, konkuretnosti, poduzetničke infrastrukture i poslovnog ambijenta
2. Digitalizacija MSP i podrška IT sektoru i inovacijama, zapošljavanju i samoizapošljavanju kroz primjenu novih tehnologija
3. Anketiranje i analiziranje podataka bitnih za razvoj poduzetništva radi definisanja adekvatnih mjera, programa i projekata
4. Učešće agencije u izradi strateških dokumenata (Strategije razvoju Grada Zenice)
5. Priprema novih i implemenntacija aktuelnih projekata
6. Saradnja sa investitorima.
7. Razvoj ljudskih resursa – programi edukacija

Na predviđeni plan prihoda i rashoda agencije Zeda za 2022. godinu utiču neki od slijedećih faktora:

- Redovni prihodi Agencije iz operativnih aktivnosti
- Projekti koje agencija implementira i koji su odobreni u predhodnom periodu te se njihva implementacija nastavlja u 2022. godine
- Projekti na koje planira agencija Zeda aplicirati

U narednoj tabeli dat je prikaz ukupno planiranih prihoda i rashoda po finansijskom planu za 2022. godinu sa uporedbom sa ostvarenim prihodima i rashodima u 2022. godini.

Red.br.	Pozicija	Plan za 2022. godinu	Ostvareno u 2022. godini	Index (4/3*100)
1	2	3	4	5
I	Prihodi	1.626.837,00	1.094.406,00	67,27
II	Rashodi	1.626.837,00	1.069.425,00	65,73
III	Dobit (I-II)	0	24.981,00	

Komentar 2 :

Plan rada Agencije Zeda sačinjen je detaljno i koncizno, te je sačinjen u skladu sa aktivnostima koje agencija Zeda može obavljati te ne odstupa u planovima rada u odnosu na predhodne godine, jedinu stavku koju vidimo da nije dobro ukalkulisana odnosno isplanirana jeste planirani i ostvoreni iznos prihoda i rashoda za 2022. godinu.

Preporuka 1 :

Sugerišemo u budućem period bolje planiranje prihoda i rashoda (prilikom planiranja posebnu pažnju posvećivati mogućnosti ostvarivanju prihoda od strane projekata koji se dodjeljuju Agenciji Zeda).

3.2. Prihodi

Ukupni prihodi iskazani u izvještaju o radu "Zeničke razvojne agencije ZEDA" d.o.o., za 2022. godinu iznose 1.094.406,00 KM, što je u odnosu na isti period predhodne godine povećanje za 117.004,00 KM ili 0,1 %. U odnosu na finansijski plan prihoda Agencije od 2022. godine gdje su planirani prihodi u iznosu od 1.626.837,00 KM, a ostvareni ukupni prihodi u iznosu od 1.094.406,00 imamo smanjenje planiranih prihoda za 532.431,00 KM ili 32,72 % manje od planiranog.

Pregled ostvarenih prihoda po strukturi za period 01.01.2022.-31.12.2022. godine

R/br	PRIHODI (1+2+3)	Valuta	Ukupno 1.094.406	Procenat 100%
1.	Ostali poslovni prihodi i dobici	KM	1.051.980	96,10
2.	Prihodi od prodaje učinka	KM	37.361	3,40
3.	Prihodi od prodaje robe na povezanim stranama	KM	5.065	0,50

Ostali poslovni prihodi su najveće ostvareni prihodi u predhodnoj godini i iznose 1.051.980,00 KM odnosno 96,10 % ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na isti period prethodne godine ovi prihodi imaju povećanje za 134.607,00 KM ili 14,70 %. U sljedećoj tabeli prikazani su najznačajniji od ostalih poslovnih prihoda.

R/br	Ostali poslovni prihodi	Valuta	Ukupno 1.051.980,00
1.	Prihodi od premija, subvencija, poticaja i sl.	KM	283.300,00
2.	Prihodi od zakupa	KM	134.498,51
3.	Prihodi iz budžeta - Općina	KM	438.697,26
4.	Projekat Cosme	KM	18.399,15
5.	Projekat i Nova net	KM	57.514,05
6.	Projekat Općina	KM	2.996,12
7.	Projekat Min za privredu Ze-Do kantona	KM	9.172,18
8.	Projekat Fed. Min. razvoja i poduzetništva	KM	8.000,00
9.	Prihod UNDP	KM	30.598,43

Prihodi od prodaje učinaka i robe na domaćem tržištu, te prihodi od prodaje učinka na stranom tržištu su prihodi koji čine ukupno 3,90 % ostvarenih prihoda agencije ZEDA.

Komentar 3 :

Kao što možemo vidjeti agencija ZEDA najveće prihode ostvaruje dobijanjem prihoda iz budžeta Grada Zenica. Značajna sredstva dobija i apliciranjem za razne programme koje daje Evropska unija. Prihodi od prodaje robe i učinka na domaćem tržištu čine 3,90 % ukupno ostvarenih prihoda i ne čine značajan faktor ostvarenih prihoda agencije Zeda. Zbog svega navedenog smatramo da agencija ZEDA treba poduzeti veće aktivnosti prema domaćem i stranom tržištu radi ostvarivanju prihoda.

U narednoj tabeli prikazati ćemo Prihode agencije Zeda za period 2018 – 2022, te uvidjeti da postoje odstupanja u prihodima kao i značajne razlike u predhodnih pet godina.

godina	2022	2021	2020	2019	2018
PRIHODI	1.094.406	977.402	1.251.033	1.085.430	1.306.362

3.3. Rashodi

Ukupno ostvareni rashodi u 2022. godini iznosili su 1.069.425,00 KM što je u odnosu na prethodnu godinu povećanje za 110.250,00 KM ili 11,50 %. Planirani rashodi po finansijskom planu Agencije Zeda su 1.626.837,00 KM. Agencija je ostvarila 557.412,00 KM manje ukupnih rashoda od planiranih, što je 34,26 % manje od planiranog.

Pregled rashoda u zadnjih pet godina:

godina	2022	2021	2020	2019	2018
RASHODI	1.069.425	959.175	1.233.424	1.058.493	1.272.269

U tabeli koja slijedi imamo pregled ostvarenih rashoda za 2022.godinu.

Red.br.	RASHODI (1+2)	Valuta	Ukupno	Procenat
			1.069.425,00	100%
1.	Poslovni rashodi	KM	1.025.864,00	95,90 %
2.	Ostali rashodi	KM	43.561,00	4,10 %

Finansijska revizija "Zenička razvojna agencija ZEDA"

U obračunskom periodu za 2022.godinu, **poslovni rashodi** iznose 1.025.864,00 KM što čini 95,90 % ukupno ostvarenih rashoda.

U tabeli koja slijedi prikazani su poslovni rashodi.

Red.br. Poslovni rashodi	Valuta	2022.god.
1. Ostali poslovni rashodi i troškovi	KM	237.977
2. Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenim	KM	557.610
3. Troškovi primljenih usluga	KM	48.249
4. Amortizacija	KM	144.156
5. Ostali rashodi i gubici	KM	40.011
6. Troškovi energije i goriva	KM	35.145
7. Finansijski rashodi	KM	3.550
8. Troškovi sirovina i materijala	KM	2.727

Plaće i naknade plaća isplaćivane su u skladu sa Pravilnikom o radu i Pravilnikom o organizaciji sa sistematizacijom i opisom poslova agencije Zeda.

Osnovna plaća zaposlenika predstavlja umnožak prosječnog broja radnih sati za mjesec dana u toku 2022. godine sa vrijednosti neto satnice i koeficijentom složenosti poslova za radna mjesta. Direktor je dana 14.02.2022.godine donio Odluku broj: 03-1-11-89/22 o načinu obračuna plaće za period januar-december 2022. godine.

Od strane direktora donesena Odluka o utvrđivanju neto vrijednosti sata za period januar-december 2022 godine broj: 03-1-11-88/22 dana 14.02.2022. godine kojom je utvrđena neto vrijednost sata u iznosu od 2,90 KM što je povećanje u odnosu na predhodne godine 2018. godinu i 2019. godinu kada je neto vrijednost sata iznosila 2,70 KM.

Također od strane direktora donesena je Odluka o utvrđivanju neto vrijednosti sata za period juli -december 2022 godine broj 03-1-11-88-1/22 dana 28.07.2022. godine kojom je utvrđena neto vrijednost sata u iznosu od 3,19 KM

Od strane Direktora agencije Zeda donijete su i odluke; o naknadi za topli obrok, o isplati regresa, o utvrđivanju prosječnog broja radnih sati, o utvrđivanju naknade za prijevoz, odluka o isplati jednokratne novčane pomoći za 2022. godinu. Sve odluke su donijete u skladu sa zakonskim propisima.

Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih u 2022.godini iznosili su 50.420,30 KM. Ovi troškovi odnosili su se na naknadu za ishranu u toku rada tj topli obrok, naknada za smještaj i ishranu na terenu, regres za godišnji odmor, jubilarne i druge nagrade, pomoći i naknade troškova zaposlenima po raznim osnovama, kotizacije za seminare, naknade za stručno usavršavanje i osposobljavanje.

Komentar 4 :

Obzirom da su u 2022. godini izdvojena značajan sredstva za dodatne edukacije i osposobljavanje zaposlenika, te razne seminare i simpozije, smatramo da se može povećati produktivnost, efektivnost i efikasnost Agencije.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima u 2022.godini iznosili su 20.838,68 KM. Na ime autorskih djela utrošeno je 11.873,64 KM, a za ugovore o djelu 8.965,04 KM.

Troškovi proizvodnih usluga u 2022.godini iznosili su 26.150,99 KM i odnose se na troškove transportnih usluga, troškove tekućeg održavanja, troškovi usluga investicionog održavanja, troškovi registracije vozila, troškovi održavanja laboratorija, usluge održavanja transportnih sredstava, te troškovi reklama i sponzorstva.

Amortizacija za 2022. godinu je iznosila 144.155,52 KM, amortizacija se obračunava linearnom metodom tokom procjenjenog korisnog vijeka trajanja.

Nematerijalni troškovi u 2022. godini iznosili su ukupno 260.075,89 KM. Troškovi neproizvodnih usluga kao što su te su troškovi komunalnih usluga iznosili su 14.771,54 KM, te troškovi računovodstvenih usluga 5.200,00 KM. Troškovi reprezentacije iznosili su 6.420,47 KM. Najznačajniji su ostali nematerijalni troškovi, koji su u 2022. godini iznosili 216.254,34 KM koji se odnose najviše na administrativni trošak Inova-net projekta u iznosu od 195.204,02 KM.

OSTALO

Javne nabavke- Odlukom o utvrđivanju Plana nabavki broj: 3-2-11-91/22 od 14.02.2022. godine potpisanom od strane direktora Agencije, utvrđen je Plan javnih nabavki Agencije ZEDA za 2022. godinu, koji je sačinjen u skladu sa budžetom –finansijskim planom Agencije ZEDA za 2022. godinu. Plan nabavki je objavljen na web stranici Agencije ZEDA u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Plan javnih nabavki se sastoji od nabavki roba i usluga vezano za obavljanje redovnih aktivnosti Agencije Zeda. Planirano je 12 direktnih postupaka nabavki roba i 3 konkurentna postupka roba, te 9 direktnih postupaka usluga i 3 konkurentska postupka usluga, 1 direktni postupak radova i 3 konkurentan postupka radova. Odlukom je utvrđeno da je Plan javnih nabavki podložan izmjenama u skladu sa potrebama ugovornog organa, na način da direktor donosi Odluku o izmjeni ili dopuni Plana nabavki. Neposredni rukovodioci su odgovorni za realizovanje Plana nabavki Agencije ZEDA za 2022. godinu. Procjenjena planirana vrijednost ugovora je 39.500 KM bez PDV-a, a odnosi se na nabavku roba, radova i usluga za obavljanje redovnih aktivnosti Agencije ZEDA. Vrijednost realizovanih ugovora u 2022. godinu je 38.543,94 KM što je u okviru planiranog.

Preporuka 2: Obavezno poštovati kod svih postupaka javnih nabavki Zakon o javnim nabavkama BiH.

Plan javnih nabavki vrijednost bez PDV-a	planirano (KM)	realizovano (KM)
	39.500	38.543,94

Uzorci:

Uvidom u konto 5230 utvrđeno je po priloženim dokazima da je Agencija isplatila iznos na ime dnevnica na službenim putovanjima u visini od 5.384,60 KM. Uvidom u konto 5233 Agencija je na ime dnevnica na službenim putovanjima isplatila ukupno 2.040,00 KM. Uvidom u konto 5235 Agencija je na ime troškova smještaja na službenim putovanjima u inostranstvu isplatila ukupno 3.214,10 KM. Po priloženim dolazima za navedena konta, uvrđili smo da su putovanja bila vezana za projekat Agora, te dodatnu edukaciju osoblja Lind laboratorije...

Uvidom u konto 5236 Naknadni i prateći troškovi, uvidjeli smo da je Agencije na putarine i trošak upotrebe privatnih automobila isplatila ukupni iznos od 1.062,89 KM.

Uvidom u konto 5290 Troškovi naknada po osnovu ugovora o autorskom djelu, utvrdili smo po dokaznoj dokumentaciji da se troškovi u iznosu od 11.873,64 KM odnose na troškove naknada nadzornog odbora, gdje je visina naknada određena Odlukom broj: 02-45-8749/21 donesena od strane Gradonačelnika.

Uvidom u konto 5291 Troškovi naknada po osnovu ugovora o djelu Agencija je u 2022. godini isplatila ukupno 8.965,04 KM. Po traženoj dokaznoj dokumentaciji uvidjeli smo da su se isplate vršile: Licu xx po projektu Inova net, te lice xy koje je angažovano kao eksterni ekspert za potrebe uspostavljanja LPZ u okviru projekta Iskorak.

Uvidom u konto 5598, u ostala nematerijalna sredstva, Agencija je isplatila trošak akreditacije LIND laboratorije u iznosu od 1000 KM, po priloženoj dokumentaciji tj fakturi.

Uvidom u konto 5594 Agencija je po priloženom računu isplatila 672 KM za godišnju pretplatu na poslovni portal Akta.ba.

Uvidom u konto 524801 Agencija je privrednom društvu Pragaraf lex d.o.o. Sarajevo, isplatila je iznos od 491,40 KM na ime pretplate na pravnu bazu-business paket.

Uvidom u konto 52483 vođen kao naknade za stručno usavršavanje i osposobljavanje, utvrdili smo da je Agencija preduzeću Industrial Automation d.o.o. Tuzla isplatila 4.000 KM za instalaciju tj instalaciju robotske ćelije- puštanje u rad koji se nalazi u prostorijama Agencije.

Uvidom u konto 53281 vođenom kao održavanje laboratorija, po predanoj dokumentaciji na uvid, Agencija je sa LOTRIČ Control d.o.o. Mostar, sklopila ugovor o potrebama kalibracije opreme LIND, te za isti isplatila iznos u vrijednosti 1.388,72 KM.

Komentar 5 :

U narednom periodu kod svih projekata poštovati princip transparentnosti.

Uvidom u karticu 5351, troškovi reklama putem elektronskih medija, nakon tražene ponude od tri firme, za snimanje korporativnog videa, Agencija je izabrala najpovoljnijeg ponuđača New trend, te i iznos od 1170 KM po ugovoru kompenzirali sa ponuđačem za iznose najamnina, obzirom da je ponuđač korisnik inkubatora.

Preporuka 3:

U budućem periodu za eventualne ugovore o kompenzaciji obavezno tražiti pismenu saglasnost nadzornog odbora Agencije Zeda.

Uvidom u konto 5519 ostali troškovi reprezentacije su se odnosili i na organizovanje projekta Čas poduzetništva, gdje su se na osnovu Odluke o direktnom sporazumu za reprezentativne troškove tražene 3 ponude, te je Odlukom izabaran najpovoljniji ponuđač. Članovi komisije za Čas poduzetništva su izabrani kroz projekat.

Uvidom u konto 52480 kotizacija za seminare, savjetovanje, simpozizije, po uzetom uzorku utvrđeno je da su za tri uposlenice plaćene kotizacije za seminar Javnih nabavki u Mostaru.

Protiv Agencije ima podnesena tužba od strane pravnog subjekta „HANNAN“ d.o.o. čija je primarna djelatnost proizvodnja pločastog namještaja, a korisnik je Biznis Inkubatora u Zenici, pravni osnov korištenja poslovnih prostorija je zaključen ugovor o zakupu između parničnih stranaka. Agencija je kao tužena strana zbog nanošenja štete pravnom licu (zbog sanacije mokrog čvora u prostorijama, nanešena je šteta pločastom namještaju, te je tužitelj izgubio dobrog kupca) dužna nadokanditi štetu u iznosu od 13.297,63 KM, što je doneseno Presudom Općinskog suda u Zenici.

Komentar 6 :

U toku je sudski postupak koji se vodi između Agencije Zeda i navedenog pravnog subjekta Hannan d.o.o. Nadležni sud će donijeti konačnu odluku.

Komentar 7 :

Obzirom da je Služba interne revizije 4 godine radila internu reviziju Agencije Zeda, sugerišemo rukovodstvu Agencije Zeda da u narednom izvještajnom periodu razmisli o angažovanje eksterne revizijske kuće. Mišljenja smo da bi to bilo korisno i zbog transparentnosti rada Agencije Zeda koja aplicira i strane projekte npr projekte EU.

Interne kontrole

Standardi interne kontrole u javnom sektoru zasnivaju se na Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru Federacije Bosne i Hercegovine. Interne kontrole se temelje na Integrisanom okviru internih kontrola COSO kao opšteprihvaćenom međunarodnom modelu za uspostavljanje, upravljanje, unapređenje i procjenu sistema internih kontrola. Standardi internih kontrola se razrađuju kroz pet međusobno povezanih komponenti COSO modela.

Finansijska revizija "Zenička razvojna agencija ZEDA"

Komponente COSO modela	Oznaka standarda
I Kontrolno okruženje	1. Integritet i etičke vrijednosti 2. Profesionalna stručnost i kompetentnost 3. Organizaciona struktura i delegiranje ovlaštenja i odgovornosti 4. Misija i ciljevi 5. Planiranje
II Procjena rizika	6. Upravljanje rizikom
III Kontrolne aktivnosti	7. Politike i procedure 8. Dokumentovanje i evidentiranje finansijskih i drugih transakcija 9. Razdvajanje dužnosti 10. Zaštita resursa/imovine
IV Informacije i komunikacije	11. Relevantne i potrebne informacije 12. Interna i eksterna komunikacija 13. poslovna korespondencija, čuvanje i arhiviranje dokumentacije
V Praćenje i procjena	14. Stalno praćenje 15. Samoprocjena sistema internih kontrola 16. Interna revizija

Komentar 8 :

Agencija Zeda je u novoj sistematizaciji radnika planirala izmjene kojima unapređuje organizacionu strukturu koja će doprinositi boljoj efikasnosti i produktivnosti u radu Agencije i njenoj misiji.

3.4. Bilans stanja na dan 31.12.2022. godine

Tabela: pregled pozicije AKTIVE bilansa stanja, na dan 31.12.2022.godine

pozicija u bilansu stanja,	iznos u KM na 31.12.2022
građevinski objekti	750.506
postrojenja, oprema i namještaj	296.189
biološka imovina	23.800
ostala nematerijalna imovina	18.046
koncesije, patent, licence i druga prava	6.744
ostala dugoročna imovina	8.713
UKUPNA DUGOROČNA IMOVINA	1.103.998
Kupci u zemlji	61.252
akontacija poreza na dobit	2.448
ostala imovina, potraživanja uključujući i razgraničenja	1.971
ostala kratkoročna imovina	71.362
UKUPNA KRATKOROČNA IMOVINA	137.033
UKUPNA IMOVINA	1.241.031

Stalna sredstva:

Materijalna imovina iskazana je po nabavnoj cijeni umanjenoj za amortizaciju. Amortizacija se obračunavala linearnom metodom tokom procjenjenog korisnog vijeka trajanja sredstava. Nabavna vrijednost dugoročne imovine na dan 31.12.2022. godine iznosi 2.101.045 KM, ispravka vrijednosti je 977.047 KM, što čini 47,5 % otpisane imovine, sadašnja vrijednost imovine (nekretnina, postrojenja i oprema) iznosi 1.103.998 KM. Najveća vrijednost dugoročne imovine je na građevinskim objektima netosadašnje vrijednosti u iznosu od 750.506 KM, što čini 68% ukupne dugoročne imovine. U odnosu na stanje početkom godine, ova sredstva-građevinski objekti imaju povećanje vrijednosti za 482.194 KM.

Preporuka 4:

U narednom periodu izvještavanja procijeniti fer vrijednost biološke imovine u skladu sa računovodstvenim standardom MRS-41.

Tabela: Pregled pozicija PASIVE, bilansa stanja, na dan 31.12.2022. godine

pozicija u bilansu stanja,	iznos u KM na 31.12.2022.
akumulirana, neraspoređena dobit iz prethodnih perioda	286.020
dobit tekućeg perioda	22.033
udjeli članova društva sa ograničenom odgovornošću	10.000
UKUPNO KAPITAL-VLASTITA SREDSTVA	318.053
dugoročno odgođeni prihod	391.477
kratkoročne obaveze po uzetim kreditima	309.908
kratkoročne ostale obaveze, uključujući i razgraničenja	126.805
obaveze prema dobavljačima	54.351
dugoročne ostale obaveze, uključujući i razgraničenja	37.402
ostalo iz obaveza	3.035
UKUPNO OBAVEZE-ZADUŽENOST	922.978
REZERVISANJA+RAZGRANIČENJA	
UKUPNO PASIVA	1.241.031

Ukupna vlastita sredstva tj kapital društva na dan 31.12.2022. godine iznose 318.053 KM, društvo je kapitalom tj vlastitim sredstvima finansiralo 25,6% raspoložive aktive. Najveća stavka u kapitalu nalazi se na poziciji Akumulirane neraspoređene dobiti iz prethodnog perioda u iznosu od 286.020 KM, koja je u odnosu na stanje na početku godine povećana za 5,8% u apsolutnom iznosu povećanje za 15.779 KM. Obaveze društva tj zaduženost na dan 31.12.2022.godine iznosi 922.978 KM što je u odnosu na stanje početkom godine povećanje za 39,2 %, a u apsolutnom iznosu to je povećanje obaveza za 259.853 KM. Iz gore navedenog zaključujemo da je društvo tuđim sredstvima (obavezama) finansiralo 74,4 % raspoložive aktive. Najveće obaveze su na poziciji Dugoročni odgođeni prihod, u iznosu od 391.477 KM, sljedeće najveće obaveze su obaveze po uzetim kreditima koje iznose 309.908 KM. Na trećem mjestu su obaveze sa pozicije Kratkoročne ostale obaveze, uključujući i razgraničenja od 126.805 KM, što je smanjenje za 68,9 % u odnosu na stanje početkom godine tj za 281.198 KM smanjenje.

Finansijska revizija "Zenička razvojna agencija ZEDA"

*Agencija je u 2022. godini sklopila Ugovor sa Asa bankom za kratkoročni revolving kredit u iznosu od 310.000,00 KM, kojim se korisnik kredita obavezuje da će sredstva koristiti za finansiranje radova na zgradi TecnoPark-a Anex B.

Tabela: Bilans stanja za period od 01.01. do 31.12.2022. godine

IMOVINA	Iznos
POZICIJA	
A. DUGOROČNA IMOVINA	1.103.998
1. Nekretnine postrojenja i oprema	1.049.430
1.1. Zemljišta	0,00
1.2. Građevinski objekti	750.506
1.3. Postrojenja i oprema	296.189
1.4. Transportna sredstva	2.499
1.5. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	236
3. Ulaganje u investicijske nekretnine	5.978
4. Nematerijalna imovina	24790
5. Biološka imovina	23800
C. Kratkoročna imovina	137.033
4. Potraživanja od kupaca	61252
9. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	71362
10. Akontacije poreza na dobit	2448
11. Ostala imovina i potraživanja za PDV	1971
UKUPNA IMOVINA	1.241.031
A. KAPITAL	Iznos
1. Vlasnički kapital	10000
5. Dobit	308.053
7. Kapital koji pripada vlasnicima mat. društva	318.053
A. UKUPNO KAPITAL	318.053
B. Dugoročne obaveze	428.959
2. Odgođeni prihod	391.477
4. Ostale obaveze uključujući razgraničenja	37.402
D. Kratkoročne obaveze	494.019
1. Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	364.259
1.1. Obaveze prema dobavljačima	54.351
1.3. Obaveze po uzetim kreditima	309.908
6. Obaveze za porez na dobiti	2.955
7. Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja	126.805
E. UKUPNO OBAVEZE	922.978
F. UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE	1.241.031
G. VANBILANSANA EVIDENCIJA	0
-	
KAPITAL, OBAVEZE I VAN. EVIDENCIJA	1.241.031

Tabela: Skraćen prikaz Bilansa uspjeha za period 01.01. do 31.12.2022.godine

Bilans stanja za period od 01.01.-31.12.2022. godine		iznos u KM
POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
Poslovni prihodi		1.094.406
Prihodi od prodaje robe	-	
Prihodi od prodaje učinka		42.426
Prihodi od prodaje učinka na domaćem tržištu		42.426
Prihodi od prodaje na stranom tržištu	-	
Ostali poslovni prihodi		1.051.979
Poslovni rashodi		1.025.864
Nabavna vrijednost prodate robe	-	
Materijalni troškovi		37.872
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja		557.610
Troškovi proizvodnih usluga		25.151
Amortizacija		144.156
Nematerijalni troškovi		260.075
Dobit od poslovnih aktivnosti		68.542
Finansijski prihodi		1
Finansijski rashodi		3.550
Rashodi kamata		3.508
Dobit redovne aktivnosti		
Prihodi po ostalim osnovama	-	
Rashod po ostalim osnovama		40.011
Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza		24.981
Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza	-	
Porezni rashodi perioda		2.948
Neto dobit ili gubitak neprekinutog poslovanja		
Neto dobit perioda		22.033

3.5. Komentar Agencije Zeda na finansijsku reviziju

Odgovor Agencije ZEDA na Komentar 2. a koji se odnosi na planirani i ostvareni iznos prihoda i rashoda za 2022. godinu.

Razlog za smanjenje Prihoda je taj što je Planom rada za 2022. godinu u finansijskom dijelu koji se odnosi na PRIHODE bilo planirano 648.238,00 KM iz projekta CBC IPA INnovaNet, međutim zbog dešavanja tokom 2022. godine, odnosno kašnjenja u odobravanju izvještaja partneru iz Hrvatske, a što je objašnjeno u Izvještaju o radu Agencije ZEDA za 2022. Godinu, ovi prihodi se nisu desili u planiranom iznosu i zato je došlo i do razlike u planiranom i realizovanom iznosu Prihoda u 2022. godini. Mi još uvijek, u maju 2023. godine, čekamo na ove prihode po osnovu ovog projekta. Ovo je po prvi put da smo se našli u ovakvoj situaciji gdje je kašnjenje priliva po realizovanim aktivnostima u okviru jednog EU projekta (refundacija sredstava) kasnila zbog EU partnera i zbog kašnjenja u reviziji partnerskog Izvještaja prema EU a od Institucije zadužene za ovu vrstu poslova na nivou Republike Hrvatske.

Na sve ostale komentare nemamo primjedbi niti dodatnih objašnjenja jer su isti korektni i po našem shvatanju dati su u svrhu unapređenja rada Agencije.